

KONWENCJA

o właściwości organów i prawie właściwym w zakresie ochrony małoletnich,

sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 5 października 1961 r. została sporządzona w Hadze Konwencja o właściwości organów i prawie właściwym w zakresie ochrony małoletnich w następującym brzmieniu:

Przekład

KONWENCJA

o właściwości organów i prawie właściwym w zakresie ochrony małoletnich

Państwa-sygnatariusze niniejszej konwencji,

pragnąc ustanowić wspólne postanowienia dotyczące właściwości organów i prawa właściwego w zakresie ochrony małoletnich,

CONVENTION

concerning the powers of authorities and the law applicable in respect of the protection of infants

The States signatory to the present Convention,

Desiring to establish common provisions on the powers of authorities and the law applicable in respect of the protection of infants,

CONVENTION

Concernant la compétence des autorités et la loi applicable en matière de protection des mineurs

Les Etats signataires de la présente Convention,

Désirant établir des dispositions communes concernant la compétence des autorités et la loi applicable en matière de protection des mineurs,

postanowiły zawrzeć w tym celu konwencję i zgodziły się na następujące postanowienia:

Artykuł 1

Z zastrzeżeniem postanowień artykułów 3, 4 i 5 ustęp 3 niniejszej konwencji, zarówno organy sądowe, jak i administracyjne państwa miejsca stałego pobytu małoletniego są właściwe do podejmowania środków zmierzających do ochrony jego osoby lub jego majątku.

Artykuł 2

Organy właściwe w myśl postanowień artykułu 1 podejmują środki przewidziane przez ich ustawodawstwo wewnętrzne.

Ustawodawstwo to określa warunki podejmowania, zmiany i uchylania powyższych środków. Reguluje ono również ich skutki zarówno w zakresie stosunków między małoletnim a osobami lub instytucjami, zobowiązanymi do jego ochrony, jak i w odniesieniu do osób trzecich.

Artykuł 3

Stosunek władzy wynikający na mocy samego prawa z ustawodawstwa wewnętrznego państwa, którego małoletni jest obywatelem, jest uznawany we wszystkich Umawiających się Państwach.

Artykuł 4

Jeżeli organy państwa, którego obywatelem jest małoletni, uznają, że interes małoletniego wymaga tego, mogą one, po zawiadomieniu organów państwa jego miejsca stałego pobytu, podjąć, na mocy swego ustawodawstwa wewnętrznego, środki zmierzające do ochrony jego osoby lub jego majątku.

Ustawodawstwo to określa warunki podjęcia, zmiany i uchylenia powyższych środków. Reguluje ono również ich skutki zarówno w zakresie stosunków między małoletnim a osobami lub instytucjami zobowiązanymi do jego ochrony, jak i w odniesieniu do osób trzecich.

Wykonanie podjętych środków jest zapewniane przez organy państwa, którego małoletni jest obywatelem.

Środki podjęte na mocy ustępów poprzedzających niniejszego artykułu zastępują ewentualne środki podjęte przez organy państwa, w którym małoletni ma miejsce stałego pobytu.

Artykuł 5

W wypadku zmiany miejsca stałego pobytu małoletniego z jednego Umawiającego się Państwa na inne,

Have resolved to conclude a Convention to this effect and have agreed upon the following provisions:

Article 1

The judicial or administrative authorities of the State of the habitual residence of an infant have power, subject to the provisions of articles 3 and 4, and paragraph 3 of article 5 of the present Convention, to take measures directed to the protection of his person or property.

Article 2

The authorities having power by virtue of the terms of article 1 shall take the measures provided by their domestic law.

That law shall determine the conditions for the initiation, modification and termination of the said measures. It shall also govern their effects both in respect of relations between the infant and the persons or institutions responsible for his care, and in respect of third persons.

Article 3

A relationship subjecting the infant to authority, which arises directly from the domestic law of the State of the infant's nationality, shall be recognized in all the contracting States.

Article 4

If the authorities of the State of the infant's nationality consider that the interests of the infant so require, they may, after having informed the authorities of the State of his habitual residence, take measures according to their own law for the protection of his person or property.

That law shall determine the conditions for the initiation, modification and termination of the said measures. It shall also govern their effects both in respect of relations between the infant and the persons or institutions responsible for his care, and in respect of third persons.

The application of the measures taken shall be assured by the authorities of the State of the infant's nationality.

The measures taken by virtue of the preceding paragraphs of the present article shall replace any measures which may have been taken by the authorities of the State where the infant has his habitual residence.

Article 5

If the habitual residence of an infant is transferred from one contracting State to another, measures taken

Ont résolu de conclure une Convention à cet effet et sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Les autorités, tant judiciaires qu'administratives, de l'Etat de la résidence habituelle d'un mineur sont, sous réserve des dispositions des articles 3, 4 et 5, alinéa 3, de la présente Convention, compétentes pour prendre des mesures tendant à la protection de sa personne ou de ses biens.

Article 2

Les autorités compétentes aux termes de l'article premier prennent les mesures prévues par leur loi interne.

Cette loi détermine les conditions d'institution, modification et cessation desdites mesures. Elle régit également leurs effets tant en ce qui concerne les rapports entre le mineur et les personnes ou institutions qui en ont la charge, qu'à l'égard des tiers.

Article 3

Un rapport d'autorité résultant de plein droit de la loi interne de l'Etat dont le mineur est ressortissant est reconnu dans tous les Etats contractants.

Article 4

Si les autorités de l'Etat dont le mineur est ressortissant considèrent que l'intérêt du mineur l'exige, elles peuvent, après avoir avisé les autorités de l'Etat de sa résidence habituelle, prendre selon leur loi interne des mesures tendant à la protection de sa personne ou de ses biens.

Cette loi détermine les conditions d'institution, modification et cessation desdites mesures. Elle régit également leurs effets tant en ce qui concerne les rapports entre le mineur et les personnes ou institutions qui en ont la charge, qu'à l'égard des tiers.

L'application des mesures prises est assurée par les autorités de l'Etat dont le mineur est ressortissant.

Les mesures prises en vertu des alinéas précédents du présent article remplacent les mesures éventuellement prises par les autorités de l'Etat où le mineur a sa résidence habituelle.

Article 5

Au cas de déplacement de la résidence habituelle d'un mineur d'un Etat contractant dans un autre, les mesures

środki podjęte przez organy państwa dawnego miejsca stałego pobytu pozostają w mocy, dopóki organy państwa nowego miejsca stałego pobytu nie uchylą ich lub nie zmienią.

Środki podjęte przez organy państwa dawnego miejsca stałego pobytu mogą być uchylone lub zmienione tylko po wcześniejszym zawiadomieniu powyższych organów.

W wypadku zmiany miejsca pobytu przez małoletniego pozostającego pod ochroną organów państwa, którego jest obywatelem, środki przez nie podjęte na mocy ich ustawodawstwa wewnętrznego pozostają w mocy w państwie nowego miejsca stałego pobytu.

Artykuł 6

Organ państwa, którego małoletni jest obywatelem, mogą, po uzgodnieniu z organami państwa, w którym ma on miejsce stałego pobytu lub posiada majątek, powierzyć tym ostatnim wykonanie podjętych środków.

To samo uprawnienie przysługuje organom państwa miejsca stałego pobytu małoletniego w odniesieniu do organów państwa, w którym małoletni posiada majątek.

Artykuł 7

Środki podjęte przez organy właściwe na mocy artykułów poprzedzających niniejszej konwencji są uznawane we wszystkich Umawiających się Państwach. Jeżeli jednak te środki obejmują czynności egzekucyjne w państwie innym niż to, w którym zostały podjęte, ich uznanie i wykonanie podlega bądź ustawodawstwu wewnętrznemu państwa, w którym egzekucja ma mieć miejsce, bądź konwencji międzynarodowym.

Artykuł 8

Niezależnie od postanowień artykułów 3, 4 i 5 ustęp 3 niniejszej konwencji, organy państwa miejsca stałego pobytu małoletniego mogą podjąć środki mające na celu ochronę w wypadku, gdy małoletniemu grozi poważne niebezpieczeństwo w odniesieniu do jego osoby lub majątku.

Organ innych Umawiających się Państw nie są zobowiązane do uznawania tych środków.

Artykuł 9

We wszystkich nagłych wypadkach organy każdego Umawiającego się Państwa, na którego terytorium znajduje się małoletni lub należący do niego majątek, podejmują niezbędne środki mające na celu ochronę.

Środki podjęte w wyniku zastosowania ustępu poprzedzającego podle-

by the authorities of the State of the former habitual residence shall remain in force in so far as the authorities of the new habitual residence have not terminated or replaced them.

Measures taken by the authorities of the State of the former habitual residence shall be terminated or replaced only after previous notice to the said authorities.

In the case of change of residence of an infant who was under the protection of authorities of the State of his nationality, measures taken by them according to their domestic law shall remain in force in the State of the new habitual residence.

Article 6

The authorities of the State of the infant's nationality may, in agreement with those of the State where he has his habitual residence or where he possesses property, entrust to them the putting into force of the measures taken.

The authorities of the State of the habitual residence of the infant may do the same with regard to the authorities of the State where the infant possesses property.

Article 7

The measures taken by the competent authorities by virtue of the preceding articles of the present Convention shall be recognized in all contracting States. However, if these measures involve acts of enforcement in a State other than that in which they have been taken, their recognition and enforcement shall be governed either by the domestic law of the country in which enforcement is sought, or by the relevant international conventions.

Article 8

Notwithstanding the provisions of articles 3 and 4, and paragraph 3 of article 5 of the present Convention, the authorities of the State of the infant's habitual residence may take measures of protection in so far as the infant is threatened by serious danger to his person or property.

The authorities of the other contracting States are not bound to recognize these measures.

Article 9

In all cases of urgency, the authorities of any contracting State in whose territory the infant or his property is, may take any necessary measures of protection.

When the authorities which are competent according to the present

prises par les autorités de l'Etat de l'ancienne résidence habituelle restent en vigueur tant que les autorités de la nouvelle résidence habituelle ne les ont pas levées ou remplacées.

Les mesures prises par les autorités de l'Etat de l'ancienne résidence habituelle ne sont levées ou remplacées qu'après avis préalable aux dites autorités.

Au cas de déplacement d'un mineur qui était sous la protection des autorités de l'Etat dont il est ressortissant, les mesures prises par elles suivant leur loi interne restent en vigueur dans l'Etat de la nouvelle résidence habituelle.

Article 6

Les autorités de l'Etat dont le mineur est ressortissant peuvent, d'accord avec celles de l'Etat où il a sa résidence habituelle ou possède des biens, confier à celles-ci la mise en oeuvre des mesures prises.

La même faculté appartient aux autorités de l'Etat de la résidence habituelle du mineur à l'égard des autorités de l'Etat où le mineur possède des biens.

Article 7

Les mesures prises par les autorités compétentes en vertu des articles précédents de la présente Convention sont reconnues dans tous les Etats contractants. Si toutefois ces mesures comportent des actes d'exécution dans un Etat autre que celui où elles ont été prises, leur reconnaissance et exécution sont réglées soit par le droit interne de l'Etat où l'exécution est demandée, soit par les conventions internationales.

Article 8

Nonobstant les dispositions des articles 3, 4 et 5, alinéa 3, de la présente Convention, les autorités de l'Etat de la résidence habituelle d'un mineur peuvent prendre des mesures de protection pour autant que le mineur est menacé d'un danger sérieux dans sa personne ou ses biens.

Les autorités des autres Etats contractants ne sont pas tenues de reconnaître ces mesures.

Article 9

Dans tous les cas d'urgence, les autorités de chaque Etat contractant sur le territoire duquel se trouvent le mineur ou des biens lui appartenant, prennent les mesures de protection nécessaires.

Les mesures prises en application de l'alinéa précédent cessent, sous

gają uchyleniu, z zastrzeżeniem ich ostatecznych skutków, z chwilą gdy organy właściwe na mocy niniejszej konwencji podejmą środki wymagane przez sytuację.

Artykuł 10

Jeżeli jest to możliwe, w celu zapewnienia ciągłości systemu środków zastosowanych do małoletniego, organy Umawiającego się Państwa podejmą w stosunku do niego środki dopiero po dokonaniu wymiany poglądów z organami innych Umawiających się Państw, których decyzje nadal pozostają w mocy.

Artykuł 11

Wszystkie organy, które podjęły środki na mocy postanowień niniejszej konwencji, informują o tym niezwłocznie organy państwa, którego małoletni jest obywatelem, a w stosownych wypadkach — organy państwa miejsca jego stałego pobytu.

Każde Umawiające się Państwo wyznaczy organy, które mogą bezpośrednio udzielać i przyjmować informacje określone w ustępie poprzedzającym, i zawiadomi o tym Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii.

Artykuł 12

Dla celów niniejszej konwencji słowo „małoletni” oznacza każdą osobę tak określoną przez ustawodawstwo wewnętrzne państwa, którego jest ona obywatelem, jak i przez ustawodawstwo wewnętrzne miejsca jego stałego pobytu.

Artykuł 13

Niniejszą konwencję stosuje się do wszystkich małoletnich, którzy mają miejsce stałego pobytu w jednym z Umawiających się Państw.

Jednakże uprawnienia przyznane przez niniejszą konwencję organom państwa, którego małoletni jest obywatelem, są zastrzeżone dla Umawiających się Państw.

Każde Umawiające się Państwo może sobie zastrzec ograniczenie stosowania niniejszej konwencji do małoletnich, którzy są obywatelami jednego z Umawiających się Państw.

Artykuł 14

Dla celów niniejszej konwencji, jeżeli ustawodawstwo wewnętrzne państwa, którego małoletni jest obywatelem, stanowi niejednolity system, pojęcie „ustawodawstwo wewnętrzne państwa, którego małoletni jest obywatelem”, oraz pojęcie „władze państwa, którego małoletni jest obywatelem”, oznaczają ustawodawstwo i władze określone przez obowiązujące zasady

Convention shall have taken the steps demanded by the situation, measures taken theretofore under this article shall cease, subject to the continued effectiveness of action completed thereunder.

Article 10

In order to ensure the continuity of the measures applied to the infant, the authorities of a contracting State shall, as far as possible, not take measures with respect to him save after an exchange of views with the authorities of the other contracting States whose decisions are still in force.

Article 11

All authorities who have taken measures by virtue of the provisions of the present Convention shall without delay inform the authorities of the State of the infant's nationality of them and, where appropriate, those of the State of his habitual residence.

Each contracting State shall designate the authorities which can directly give and receive the information envisaged in the previous paragraph. It shall give notice of such designation to the Ministry of Foreign Affairs of The Netherlands.

Article 12

For the purposes of the present Convention "infant" shall mean any person who has that status, in accordance with both the domestic law of the State of his nationality and that of his habitual residence.

Article 13

The present Convention shall apply to all infants who have their habitual residence in one of the contracting States.

Nevertheless any powers conferred by the present Convention on the authorities of the State of the infant's nationality shall be reserved to the contracting States.

Each contracting State may reserve the right to limit the application of the present Convention to infants who are nationals of one of the contracting States.

Article 14

For the purposes of the present Convention, if the domestic law of the infant's nationality consists of a non-unified system, "the domestic law of the State of the infant's nationality" and "authorities of the State of the infant's nationality," shall mean respectively the law and the authorities determined by the rules in force in that system and, failing any such rules, that

réserve de leurs effets définitifs, aussitôt que les autorités compétentes selon la présente Convention ont pris les mesures exigées par la situation.

Article 10

Autant que possible, afin d'assurer la continuité du régime appliqué au mineur, les autorités d'un Etat contractant ne prennent de mesures à son égard qu'après avoir procédé à un échange de vues avec les autorités des autres Etats contractants dont les décisions sont encore en vigueur.

Article 11

Toutes les autorités qui ont pris des mesures en vertu des dispositions de la présente Convention en informent sans délai les autorités de l'Etat dont le mineur est ressortissant et, le cas échéant, celles de l'Etat de sa résidence habituelle.

Chaque Etat contractant désignera les autorités qui peuvent donner et recevoir directement les informations visées à l'alinéa précédent. Il notifiera cette désignation au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Article 12

Aux fins de la présente Convention on entend par „mineur” toute personne qui a cette qualité tant selon la loi interne de l'Etat dont elle est ressortissante que selon la loi interne de sa résidence habituelle.

Article 13

La présente Convention s'applique à tous les mineurs qui ont leur résidence habituelle dans un des Etats contractants.

Toutefois les compétences attribuées par la présente Convention aux autorités de l'Etat dont le mineur est ressortissant sont réservées aux Etats contractants.

Chaque Etat contractant peut se réserver de limiter l'application de la présente Convention aux mineurs qui sont ressortissants d'un des Etats contractants.

Article 14

Aux fins de la présente Convention, si la loi interne de l'Etat dont le mineur est ressortissant consiste en un système non unifié, on entend par „loi interne de l'Etat dont le mineur est ressortissant” et par „autorités de l'Etat dont le mineur est ressortissant” la loi et les autorités déterminées par les règles en vigueur dans ce système et, à défaut de telles règles, par le lien

tego systemu, a w braku takich zasad — najbardziej ścisły związek łączący małoletniego z jednym z prawodawstw składających się na ten system.

Artykuł 15

Każde Umawiające się Państwo może sobie zastrzec właściwość swoich organów powołanych do rozstrzygnięcia wniosków o unieważnienie, rozwiązanie lub rozluźnienie związku małżeńskiego między rodzicami małoletniego w celu podjęcia środków mających na celu ochronę jego osoby lub jego majątku.

Organy innych Umawiających się Państw nie są zobowiązane do uznawania tych środków.

Artykuł 16

Postanowienia niniejszej konwencji mogą być uchylone w Umawiających się Państwach tylko wtedy, gdy ich stosowanie jest wyraźnie niezgodne z porządkiem publicznym.

Artykuł 17

Niniejszą konwencję stosuje się tylko do środków podjętych po jej wejściu w życie.

Stosunki władzy wynikające na mocy samego prawa z ustawodawstwa wewnętrznego państwa, którego małoletni jest obywatelem, są uznawane od chwili wejścia w życie niniejszej konwencji.

Artykuł 18

W stosunkach między Umawiającymi się Państwami niniejsza konwencja zastępuje Konwencję o uregulowaniu opieki nad małoletnimi, podpisaną w Hadze dnia 12 czerwca 1902 r.

Nie jest ona sprzeczna z postanowieniami innych konwencji wiążących Umawiające się Państwa w chwili jej wejścia w życie.

Artykuł 19

Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisania dla państw reprezentowanych na Dziewiątej Sesji Konferencji Haskiej Prawa Międzynarodowego Prywatnego.

Konwencja podlega ratyfikacji, a dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Holandii.

Artykuł 20

Niniejsza konwencja wejdzie w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu trzeciego dokumentu ratyfikacyjnego, przewidzianego w artykule 19 ustęp 2.

Dla każdego państwa-sygnatariusza, które złoży dokument ratyfikacyjny

law and those authorities within such system with which the infant has the closest connexion.

Article 15

Each contracting State may reserve the jurisdiction of its authorities empowered to decide on a petition for annulment, dissolution or modification of the marital relationship of the parents of an infant, to take measures for the protection of his person or property.

The authorities of the other contracting States shall not be bound to recognize these measures.

Article 16

The application of the provisions of the present Convention can only be refused in the contracting States if such application is manifestly contrary to public policy.

Article 17

The present Convention applies only to measures taken after its entry into force.

The relationships subjecting the infant to authority which arise directly from the domestic law of the State of the infant's nationality shall be recognized from the date of entry into force of the Convention.

Article 18

In relations between the contracting States the present Convention replaces the Convention governing the *tutelle* of infants, signed at The Hague on 12 June, 1902.

It shall not affect any provisions of other conventions binding the contracting States at the time of its entry into force.

Article 19

The present Convention is open to the signature of The States represented at the Ninth Session of The Hague Conference on Private International Law.

It shall be ratified and the instruments of ratification deposited with the Ministry of Foreign Affairs of The Netherlands.

Article 20

The present Convention shall enter into effect the sixtieth day after the deposit of the third instrument of ratification contemplated in article 19, paragraph 2.

As respects each signatory State subsequently ratifying the Conven-

le plus effectif qu'a le mineur avec l'une des législations composant ce système.

Article 15

Chaque Etat contractant peut réserver la compétence de ses autorités appelées à statuer sur une demande en annulation, dissolution ou relâchement du lien conjugal entre les parents d'un mineur, pour prendre des mesures de protection de sa personne ou de ses biens.

Les autorités des autres Etats contractants ne sont pas tenues de reconnaître ces mesures.

Article 16

Les dispositions de la présente Convention ne peuvent être écartées dans les Etats contractants que si leur application est manifestement incompatible avec l'ordre public.

Article 17

La présente Convention ne s'applique qu'aux mesures prises après son entrée en vigueur.

Les rapports d'autorité résultant de plein droit de la loi interne de l'Etat dont le mineur est ressortissant sont reconnus dès l'entrée en vigueur de la Convention.

Article 18

Dans les rapports entre les Etats contractants la présente Convention remplace la Convention pour régler la tutelle des mineurs signée à La Haye le 12 juin 1902.

Elle ne porte pas atteinte aux dispositions d'autres conventions liant au moment de son entrée en vigueur des Etats contractants.

Article 19

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats représentés à la Neuvième session de la Conférence de La Haye de droit international privé.

Elle sera ratifiée et les instruments de ratification seront déposés auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Article 20

La présente Convention entrera en vigueur le soixantième jour après le dépôt du troisième instrument de ratification prévu par l'article 19, alinéa 2.

La Convention entrera en vigueur pour chaque Etat signataire ratifiant

ny w terminie późniejszym, konwencja wejdzie w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu przez nie dokumentu ratyfikacyjnego.

Artykuł 21

Każde państwo nie reprezentowane na Dziewiątej Sesji Konferencji Prawa Międzynarodowego Prywatnego będzie mogło przystąpić do niniejszej konwencji po jej wejściu w życie w mocy artykułu 20 ustęp 1. Dokument przystąpienia będzie złożony w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Holandii.

Przystąpienie będzie miało moc tylko w stosunkach między państwem przystępującym a tymi Umawiającymi się Państwami, które złożą oświadczenie o wyrażeniu zgody na to przystąpienie. O wyrażeniu zgody należy zawiadomić Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii.

Konwencja wejdzie w życie pomiędzy państwem przystępującym a państwem, które złożyło oświadczenie o wyrażeniu zgody na to przystąpienie, sześćdziesiątego dnia po zawiadomieniu określonym w ustępie poprzedzającym.

Artykuł 22

Każde państwo będzie mogło w chwili podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia oświadczyć, że niniejsza konwencja będzie się rozciągać na całość terytoriów, które reprezentuje w stosunkach międzynarodowych, albo na jedno lub kilka z nich. Oświadczenie takie nabierze mocy w chwili wejścia w życie konwencji dla tego państwa.

O każdym takim rozciągnięciu należy zawiadomić Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii.

Jeżeli oświadczenie o rozciągnięciu zostanie złożone przez państwo, które podpisało i ratyfikowało konwencję, wejdzie ona w życie w odniesieniu do terytoriów określonych w oświadczeniu zgodnie z postanowieniami artykułu 20. Jeżeli oświadczenie o rozciągnięciu zostanie złożone przez państwo, które przystąpiło do konwencji, wejdzie ona w życie w odniesieniu do wskazanych terytoriów zgodnie z postanowieniami artykułu 21.

Artykuł 23

Każde państwo będzie mogło najpóźniej w chwili ratyfikacji lub przystąpienia złożyć zastrzeżenie przewidziane w artykule 13 ustęp 3 i artykule 15 ustęp 1 niniejszej konwencji. Żadne inne zastrzeżenie nie będzie dopuszczalne.

Każde Umawiające się Państwo będzie mogło również, zawiadamiając o rozciągnięciu konwencji zgodnie

tion, it shall enter into effect on the sixtieth day from the date of the deposit of its instrument of ratification.

Article 21

Any State not represented at the Ninth Session of the Hague Conference on Private International Law may adhere to the present Convention after it has entered into effect in virtue of article 20, paragraph 1. The instrument of adhesion shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of The Netherlands.

The adhesion shall have effect only in the relations between the adhering State and contracting States which declare that they accept this adhesion. The acceptance shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of The Netherlands.

Between the adhering State and the State which has declared that it accepts the adhesion the Convention shall enter into effect the sixtieth day after the notification mentioned in the preceding paragraph.

Article 22

At the moment of the signature, ratification or adhesion, each State may declare that the present Convention shall extend to all the territories which it represents on the international level, or to one or more of them. This declaration shall have effect at the moment of the entry into effect of the Convention for that State.

Thereafter, any extension of this nature shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of The Netherlands.

When the declaration of extension is made on the occasion of a signature or ratification, the Convention shall enter into effect for the territories indicated in conformity with the provisions of article 20. When the declaration of extension is made on the occasion of an adhesion, the Convention shall enter into effect for the territories indicated in conformity with the provisions of article 21.

Article 23

At the latest at the moment of ratification or adhesion, each State may make the reserves contemplated in articles 13, paragraph 3, and 15, paragraph 1 of this Convention. No other reserve shall be admitted.

When notifying an extension of the Convention in conformity with article 22, each State also may make the

postérieurement, le soixantième jour après le dépôt de son instrument de ratification.

Article 21

Tout Etat non représenté à la Neuvième session de la Conférence de La Haye de droit international privé pourra adhérer à la présente Convention après son entrée en vigueur en vertu de l'article 20, alinéa premier. L'instrument d'adhésion sera déposé auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

L'adhésion n'aura d'effet que dans les rapports entre l'Etat adhérent et les Etats contractants qui auront déclaré accepter cette adhésion. L'acceptation sera notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

La Convention entrera en vigueur, entre l'Etat adhérent et l'Etat ayant déclaré accepter cette adhésion, le soixantième jour après la notification mentionnée à l'alinéa précédent.

Article 22

Tout Etat, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, pourra déclarer que la présente Convention s'étendra à l'ensemble des territoires qu'il représente sur le plan international, ou à l'un ou plusieurs d'entre eux. Cette déclaration aura effet au moment de l'entrée en vigueur de la Convention pour ledit Etat.

Par la suite, toute extension de cette nature sera notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Lorsque la déclaration d'extension sera faite par un Etat ayant signé et ratifié la Convention, celle-ci entrera en vigueur pour les territoires visés conformément aux dispositions de l'article 20. Lorsque la déclaration d'extension sera faite par un Etat ayant adhéré à la Convention, celle-ci entrera en vigueur pour les territoires visés conformément aux dispositions de l'article 21.

Article 23

Tout Etat pourra, au plus tard au moment de la ratification ou de l'adhésion, faire les réserves prévues aux articles 13, alinéa 3, et 15, alinéa premier, de la présente Convention. Aucune autre réserve ne sera admise.

Chaque Etat contractant pourra également, en notifiant une extension de la Convention conformément à l'ar-

z artykułem 22, złożyć te zastrzeżenia ze skutkiem ograniczonym do terytoriów lub do niektórych z terytoriów wskazanych w rozciągnięciu.

Każde Umawiające się Państwo będzie mogło w każdym czasie wycofać złożone zastrzeżenie. O wycofaniu należy zawiadomić Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii.

Zastrzeżenie przestanie obowiązywać sześćdziesiątego dnia po zawiadomieniu wymienionym w ustępie poprzedzającym.

Artykuł 24

Niniejsza konwencja będzie obowiązywać przez pięć lat, poczynając od daty jej wejścia w życie zgodnie z artykułem 20 ustęp 1, również Państwa, które ją ratyfikują lub do niej przystąpią w terminie późniejszym.

Konwencja ulega automatycznemu przedłużaniu na dalsze pięcioletnie okresy, jeśli nie nastąpi jej wypowiedzenie.

O wypowiedzeniu należy zawiadomić Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii co najmniej sześć miesięcy przed upływem okresu pięcioletniego.

Wypowiedzenie będzie mogło ograniczyć się do niektórych terytoriów, do których konwencja ma zastosowanie.

Wypowiedzenie będzie obowiązywać tylko w odniesieniu do państwa, które o nim zawiadomiło. Konwencja pozostanie w mocy dla innych Umawiających się Państw.

Artykuł 25

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii zawiadamia państwa określone w artykule 19, jak również państwa, które przystąpią do konwencji zgodnie z postanowieniami artykułu 21, o:

- a) zawiadomieniach określonych w artykule 11 ustęp 2;
- b) podpisaniach i ratyfikacjach określonych w artykule 19;
- c) dacie, z którą niniejsza konwencja wejdzie w życie zgodnie z postanowieniami artykułu 20 ustęp 1;
- d) przystąpieniach i oświadczeniach o wyrażeniu zgody, określonych w artykule 21, i dacie, z którą nabiorą one mocy;
- e) oświadczeniach o rozciągnięciu, określonych w artykule 22, i dacie, z którą nabiorą one mocy;
- f) zastrzeżeniach i wycofaniach zastrzeżeń określonych w artykule 23;
- g) wypowiedzeniach określonych w artykule 24 ustęp 3.

se reserves with an effect limited to the territories, or some of them, indicated in the extension.

At any time, each contracting State may withdraw a reserve made. Such withdrawal shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of The Netherlands.

The effect of the reserve shall cease the sixtieth day after the notification mentioned in the preceding paragraph.

Article 24

The present Convention shall have a duration of five years starting from the date of its entry into effect in conformity with article 20, paragraph 1, even for States which have ratified it or adhered hereto subsequently.

The Convention shall be renewed tacitly every five years, in the absence of a denunciation.

The denunciation must be notified at least six months before the expiration of the five years period to the Ministry of Foreign Affairs of The Netherlands.

It may be limited to certain of the territories to which the Convention applies.

The denunciation shall have effect only as regards the State which shall have given notice of it. The Convention shall remain in force for the other contracting States.

Article 25

The Ministry of Foreign Affairs of The Netherlands shall give notice to the States indicated in article 19, as well as to States which will have adhered in conformity with the provisions of article 21, of:

- (a) notifications dealt with in article 11, paragraph 2;
- (b) signatures and ratifications dealt with in article 19;
- (c) the date at which this Convention will enter into effect in conformity with the provisions of article 20, paragraph 1;
- (d) adhesions and acceptances dealt with in article 21 and the date at which they will take effect;
- (e) extensions dealt with in article 22 and the date at which they will take effect;
- (f) reserves and withdrawals of reserves dealt with in article 23;
- (g) denunciations dealt with in article 24, paragraph 3.

titre 22, faire ces réserves avec effet limité aux territoires ou à certains des territoires visés par l'extension.

Chaque Etat contractant pourra, à tout moment, retirer une réserve qu'il aura faite. Ce retrait sera notifié au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

L'effet de la réserve cessera le soixantième jour après la notification mentionnée à l'alinéa précédent.

Article 24

La présente Convention aura une durée de cinq ans à partir de la date de son entrée en vigueur conformément à l'article 20, alinéa premier, même pour les Etats qui l'auront ratifiée ou y auront adhéré postérieurement.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation sera, au moins six mois avant l'expiration du délai de cinq ans, notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Elle pourra se limiter à certains des territoires auxquels s'applique la Convention.

La dénonciation n'aura d'effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera en vigueur pour les autres Etats contractants.

Article 25

Le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas notifiera aux Etats visés à l'article 19, ainsi qu'aux Etats qui auront adhéré conformément aux dispositions de l'article 21:

- a) les notifications visées à l'article 11, alinéa 2;
- b) les signatures et ratifications visées à l'article 19;
- c) la date à laquelle la présente Convention entrera en vigueur conformément aux dispositions de l'article 20, alinéa premier;
- d) les adhesions et acceptations visées à l'article 21 et la date à laquelle elles auront effet;
- e) les extensions visées à l'article 22 et la date à laquelle elles auront effet;
- f) les réserves et retraits de réserves visés à l'article 23;
- g) les dénonciations visées à l'article 24, alinéa 3.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upetnomocnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Hadze dnia 5 października 1961 r. w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rządu Holandii i którego poświadczony odpis zostanie przekazany w drodze dyplomatycznej każdemu z państw reprezentowanych na Dziewiątej Sesji Konferencji Haskiej Prawa Międzynarodowego Prywatnego.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized, have signed the present Convention.

Done at The Hague, on 5 October 1961, in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Government of The Netherlands. A certified true copy shall be sent, through the diplomatic channel, to each of the States represented at the Ninth Session of the Hague Conference on Private International Law.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

Fait à La Haye, le 5 octobre 1961, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie certifiée conforme sera remise, par la voie diplomatique, à chacun des Etats représentés à la Neuvième session de la Conférence de La Haye de droit international privé.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- konwencja została uznana za słuszną,
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tej konwencji, zgłaszając przedstawione w załączeniu zastrzeżenie przewidziane w artykule 15 ustęp 1 konwencji,
- z uwzględnieniem załączonego zastrzeżenia konwencja będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 23 marca 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*

Zastrzeżenie

„Na mocy artykułu 15 ustęp 1 Konwencji o właściwości organów i prawie właściwym w zakresie ochrony małoletnich Rzeczpospolita Polska oświadcza, że zastrzega sobie właściwość polskich organów sądowych w zakresie rozstrzygnięcia wniosków o unieważnienie, rozwiązanie lub rozluźnienie związku małżeńskiego między rodzicami małoletniego oraz do podejmowania środków mających na celu ochronę w odniesieniu do jego osoby lub majątku”.